

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

แผนดำเนินการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้บริโภคชาวไทยในการเลือกใช้บริการนวดแผนโบราณในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ ตำราวารสาร สิ่งพิมพ์และ เอกสาร ต่างๆ
2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถาม ออกสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริโภคชาวไทยที่ใช้บริการนวดแผนโบราณในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษานี้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้บริโภคชาวไทยในการเลือกใช้บริการนวดแผนโบราณในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้แก่

ปัจจัยภายนอก (External Stimulus) หมายถึงสิ่งกระตุ้นทางการตลาดที่เกี่ยวข้องกับส่วนประสมทางการตลาดของธุรกิจบริการ และปัจจัยภายนอกอื่นๆ เช่น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม

ปัจจัยภายใน (Internal Stimulus) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านวัฒนธรรมกลุ่มย่อย (Subculture) ได้แก่ จิตวิทยา สังคม เป็นต้น

รวมทั้งศึกษาปัญหาที่ผู้บริโภคชาวไทยพบจากการใช้บริการนวดแผนโบราณในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตประชากร

การศึกษานี้มีอิทธิพลต่อผู้บริโภคชาวไทยในการเลือกใช้บริการนวดแผนโบราณในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีประชากรกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้บริโภคชาวไทยที่ใช้บริการนวดแผนโบราณในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในสถานบริการนวดแผนโบราณที่เข้าเกณฑ์ดังต่อไปนี้

สถานที่ให้บริการนวดแผนโบราณที่มีพนักงานนวดจำนวน 10 คนขึ้นไป ระดับราคาที่ใช้บริการในสถานที่ตั้งแต่ 100 บาทขึ้นไป และลักษณะของห้องนวดที่ใช้บริการมีทั้งห้องพัดลมและแอร์ เนื่องจากสถานบริการนวดแผนโบราณเหล่านี้จะได้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน ถ้าจำนวนของพนักงานนวดน้อยกว่า 10 คน สถานบริการเหล่านั้นจะมีขนาดเล็กเกินไปมาตรฐานจึงแตกต่างกันมาก จากการสำรวจสถานบริการนวดแผนโบราณในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีสถานที่ที่อยู่ในเกณฑ์ที่จะศึกษาทั้งหมดจำนวน 19 แห่ง จาก 39 แห่ง

จำนวนตัวอย่างและการเลือกตัวอย่าง

เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงต้องอาศัยการพิจารณาปัจจัยประกอบอื่นๆ และตัดสินใจเลือกขนาดตัวอย่างตามที่คิดว่าเหมาะสม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดรวม 200 ราย และเลือกตัวอย่างโดยการคำนวณจากสัดส่วนของจำนวนพนักงานนวดของสถานบริการนวดแผนโบราณแต่ละแห่ง ตามหลักเกณฑ์ข้างต้นจำนวน 19 แห่ง

รายชื่อสถานนวดแผนโบราณที่จะศึกษา 19 แห่งในอำเภอเมือง เชียงใหม่

ชื่อสถานที่	จำนวนพนักงาน (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
1. ดี เค (277/5 ถ.ช้างคลาน ต.ช้างคลาน)	10	4
2. ลานนาหัตถเวช (209/3 ถ.ศรีดอนไชย ต.ช้างคลาน)	10	4
3. เจ อาร์ 2 (5/4 ถ.มูลเมือง ต.พระสิงห์)	10	4
4. พรพิงค์ (โรงแรมพรพิงค์ ต.ช้างคลาน)	12	5
5. ดี ดี (420/34, ช้างคลาน ต.ช้างคลาน)	15	6
6. รังคำ (ถ.นิมมานเหมินทร์ ต.สุเทพ)	17	6
7. กรทอง (32/15 ถ.ประชาสัมพันธ์ ต.ช้างคลาน)	20	8
8. ซี เอ็ม (109/10 ถ.ระเมง ต.ช้างคลาน)	20	8
9. เพชรมงคล (โรงแรมเพชรงาม ต.ช้างคลาน)	20	8
10. เชียงใหม่ชาวμάคส์บ (ถ.ช่วงสิงห์ ต.ช้างเมือก)	20	8
11. หิงค์พยอม (โรงแรมหิงค์พยอม ต.สุเทพ)	20	8
12. ป่างสวนแก้ว (โรงแรมป่างสวนแก้ว ต.สุเทพ)	24	9
13. โรงพยาบาลบรรเทาทุกข์โบราณภาคเหนือ (ต.หายยา)	28	11
14. หัตถวิทย์ 2 (348/12 ถ.เจริญประเทศ ต.ช้างคลาน)	30	12
15. ภูมิสุขเวช (92/14-15 ถ.ศรีดอนไชย ต.ช้างคลาน)	30	12
16. สวัสดิ์ (141/35 ถ.กำแพงดิน ต.ช้างคลาน)	30	12
17. หัตถวิทย์ 1 (ข้างโรงแรมเชียงใหม่ภูคำ ต.สุเทพ)	50	19
18. โฮวดีโพธิเวช (459/100 เจริญเมืองบาร์ซ่า ถ.เจริญเมือง)	54	21
19. วินแก้วโพธิเวช (183/4 ถ.วิลาศ ต.หายยา)	90	35
รวม	510	200

ที่มา : รายชื่อสถานบริการนวดแผนโบราณในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธร 4 แห่ง
ในอำเภอเมืองเชียงใหม่. สิงหาคม 2541.

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง¹ (Purposive Sampling) คือการเจาะจงผู้บริโภครชาว
ไทยที่ใช้บริการนวดแผนโบราณในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ
(Accidental Random Sampling)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โดย
ใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปSPSS/PC+ และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยวิธีทางสถิติ
(Descriptive Statistics) โดยนำเสนอในรูป ตาราง (Table) ร้อยละ (Percentage) ความถี่
(Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และฐานนิยม (Mode)

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกใช้บริการนวดแผนโบราณ มี
เกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้²

¹ นราศรี ไวนิชกุลและชูศักดิ์ อุดมศรี. ระเบียบวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, 2535. หน้า 97.

² กนกทิพย์ พัฒนาพัฑฒันท์. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อการวิจัยการศึกษา. เชียงใหม่ : คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2529. หน้า 58.

ระดับความสำคัญของปัจจัย ที่มีอิทธิพล	คะแนน	ค่าเฉลี่ย
สำคัญมากที่สุด	5	4.50 – 5.00
สำคัญมาก	4	3.50 – 4.49
สำคัญน้อย	3	2.50 – 3.49
สำคัญน้อยที่สุด	2	1.50 – 2.49
ไม่สำคัญ	1	1.00 – 1.49

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่พบจากการใช้บริการนวดแผนโบราณ มีเกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับของปัญหาที่พบ	คะแนน	ค่าเฉลี่ย
พบมากที่สุด	5	4.50 – 5.00
พบมาก	4	3.50 – 4.49
พบน้อย	3	2.50 – 3.49
พบน้อยที่สุด	2	1.50 – 2.49
ไม่พบปัญหา	1	1.00 – 1.49

ระยะเวลาในการศึกษา

ในการศึกษานี้ใช้เวลาศึกษาทั้งสิ้น 11 เดือน ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2541 ถึงเดือน สิงหาคม 2542